

БҮРЯД УНЭН

Түүндэ арадай газетэ

Хабарай эхин (бар) харин 6 СУББОТО

1921 оной декабрина 21-нээ гарана

ОДООЛ ЯБУ

1965 ондоо эхэлжээ ба...

Партийн т...

1993 ондоо...

УРАГШ...

Урда...

Урда...

Урда...

Урда...

Урда...

Урда...

Мүнөөдэрэй шуха-га асуудал

КАДРНУУД-ГОЛ АСУУДАЛНАЙ

Шэнь, манай прокуратурада кадрнууд дутана. Зунай амаралтын үедэ нэгэ мүрдөгшэд дунда зэргээр 18 хэрэг тухай юм. Мүрдөгшэдэ байхан хэрэгүүдэйгээ тоогоор бидэ Советскэ райононе 49, хэрэгээр, Железнодорожные 27 хэрэгээр булинабди. Тинг гэгээ хаа хаявныше дүрбэ-дүрбэн мүрдөгшэдэйдэ. Иймэ байдал хүдэлмэрийнэй шаргата нүлөөлжэл өшөөрө нүлөөлжэ.

ЗУБ АРГА ЗАМ ШЭЛЭХЭ

Хүдөө ажамын машина, техника хадагладаг талмайнуудай, зааабарилгын мастерскоинуудай, техникческэ талаар хангадаг станцинуудай мүнөөдэрэй байдальнь угаа орбо болонхой. Экономическа нилээд орбошор эрхэ байдалда эрхэсээ байгаа хабарай тарилгын хүдэлмэриде хабадуулагдаха машинно-тракторна парк бэлдэх хэмжээнүүд абтажа байлах. Ажамыннуудай инженерно-техникческэ албанай мэргэжэлтэдэй мүнөө уулзана хоёрмэдхэдэ, өнөөдөр тунша сэдхэлээ үзэбээр хэлэжэ байгаа нэн. Ишэжэ болгон хэлэбэл, Союзай фалан хандархадан, хүдөө ажамын техникэ зааабарилгуда ба хангадаг найдмалтай гуримнай байдал үгы болон халаба гэжэ Дэрээнэй инженер М. Ц. Цибикуртов мэдүүлнэ. Иймэ ойлголтодогуй байдал хүдэлмэрийнэй машинно-тракторна бүхэ паркын техникческэ бэлдэхэдэ, тарилган болон фермнүүд дээрэ ашаглагдадаг бусад түхээрэлтэнүүдэй хэрэгтэлгэдэ эхэл муугара нүлөөлөө бшуу. Саг соогоо зааабарилгуда бэлэн болгодогуй техникческэ полинууд дээрхи тарилган хууль болзорыншыше, шарыншыше муудана, өсөгтэ ургасаныше доошолно ха юм. Эзнэиние

Техникэ хэр зааабарилгуданаб?

детальнуудые хальбэн шэньнэ, нилээд сууда гаранхайнууд. Манда ондоо нэгэ онол арга бинэ. Машина бүтээдэг заводууднаа хүдөө ногауудта техникческэ түбүүдэ байгуулхар саг хүрэнэ ерээ. Манай район дотор «ГАЗ» гэгэн авто-түб байгуулаха тунша хэлэсэнүүд мүнөө болохо байханай. Хүдөөгай тарилгандаа тон хэрэгтэй Т-40, Т-16, ДТ-25 түхэлэй бишыхан тракторнуудые зааабарилдаг гол шэглэлтэй Оронгойн зааабарилгын-техникческэ предриятинихид энэ асуудалые бодож үзэхэ байгаа ха. Райагротехникын хүтээбэрлэгшэд хүдөө ажамын машина, техникэ бүтэнэ гаргагшадтай сэхэ холбоо байгуулаха талаар бодомжолохо ёстой гэжэ хангаглана. Юуб хэгэдэ, Россин барун област, хиваарундта, найшагшадтай нимэ жэшээнүүд бин болонхой ха юм. Район дотор хүдөө ажамын техникын саашаада ямарар зааабарилгуда байхынь мүнөө хэлэхэн хүшэрхэн. Энэ талаар ногагай эрхэ байдалда таарама шэнэ онол аргунуудые нэбтэрүүлээгүйдэ аргагүй болоо гэшэ, Тинхэдэ зуб замша шалэн олоторнай, саг байдал түргэнорой болоо байна бшуу. Теэд саг минимэ хүлээжэ байхагүй. Тинмэнэеэ ларайгүйдэ аргагүй.

Урда...

Урда...

Урда...

Урда...

Урда...

Тарбагатай аймагай тарилгудай «Россия» гэгэн ажамын хүуулин хоёрдох фермын коллектив байгаа оройгоо үбэлжэлгы мүү бшээр дабажа байна. Унгерэн жэлдэ энэ фермын хамахай үнөөдөр бүридэ дунда эрхээр 2973 нилграмм хүн хааглана нэн. Харин мүнөө хаалинда суудхэдэ дунда эрхээр долоо-пайман нилграмм хүн абана. Энэнь хүдөө сагайгаар дахыше мүү дүн бэшэ гэжэ хангаглана. Унгерэн жэлэй дунгөөр гур-

Урда...

Урда...

Урда...

Урда...

СОСНОВОБОРСКО ХУНГУУЛИН 41-ДЭХИ ОКРУГҮӨ БҮРЯД РЕСПУБЛИКЫН АРАДАЙ ДЕПУТАДЫЕ

- Хунгата талаар округной хунгуулин комиссин мэдээсэл
«Буряадай ССР-эй арадай депутадудые хунгата тухай» Буряадай ССР-эй Хуулин 23-дах, 33-дах ба 54-дах сатьянуудта үндэлэн, округной хунгуулин комисс гаража олонол депутаддай орондо Сосновоборско хунгуулин 41-дах округгоо Буряад Республикын арадай депутад-

Урда...

ШЭНЭ МАРШРУДУУД

Улаан-Удэсманай гол тугаа замээр маршрутна такси ябадаг гээд мэдэжэ. Найнаг эдэйдэ нэмэлт болобо: «Советүүдэй талмай» —18-дах квартал (ЛРЗ ба шэнэ хүүргэ дээр), «20-дах квартал» — Шинэ-Колхозна индустриулаа Ключевской, Терешковской, Бабушкиной, Гаринской мэргэжэл үйлэсэдүндэр 7-дох кварталын гондирдог харгы хүрэтэр гээд хоёр шэнэ маршрут нэмэб.

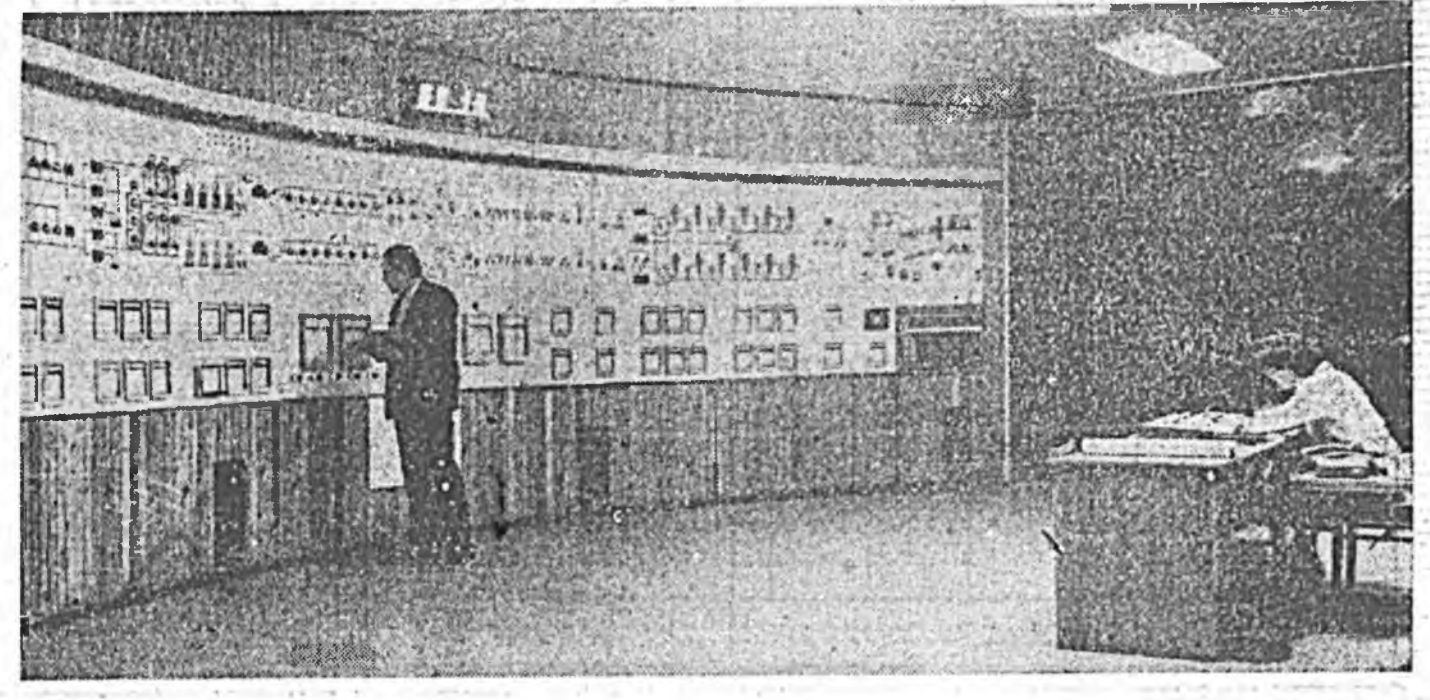
Урда...

Урда...

Урда...

Урда...

«СЕЛЕНГИНСКИЙ ЦЕЛЛЮЛОЗО-КАРТОННОЙ КОМБИНАТ»

Селенгинский целлюлозно-картонный комбинат коллектив гурэн турша баталан абан шилхэхэринүүдэ бэлдүүлэн үйлдэбэрнэ хэрэгтэлгэдэ, сөбэргэлдэйн үншэ дахиаа хэрэгтэлгэдэ оруулаха бэхэлэ түхээрэлгануудые 1990 оной августын 5-да нэбтэрүүлжэ, Сэлэнгэ мурин руу нэгэшэ дунал уна хаяха болонхой юм. Нимэ гурим нэбтэрүүлхын тула комбинатай коллектив, эрдэм шинжилгэйн институтууд, проектын техникум, мэдээлэл, промтэй, барилгын, үзлэгийн шэнэлэлгын нилээн сэхэ хүдэлмэри хэбэн байна. Нүүлдэй хоёр жэлнээ үлүү сагта энэ гурим ашаглагдаха байхадаа, энэ дурадхалдай авторнуудай зүб шэглэл аба хыньсэ батаар гэршэлжэ үгоо.

Урда...

Урда...

Урда...

ТОЛГИ

ЭНЭ ХУУДАА АНД АМНАЙ:

- ✪ Түрэлхи хэлэн тухай бодомжонгууд
- ✪ Уран шүлэгэй долгин дээрэ
- ✪ Багашуулай концерто

«СОХО» ГЭЛДЭЭД «ЯРГАХА» ГҮБДИ?

Хинд хэлэннап юундэ ялдару бандалда орооб? Хин хэлээ Алданаан Угсаатан Тухайн Хэлэнүүдэй Худхажа, Бээс Бобоонхаар, Бултадаа Орол-тератури Хэлээ Шудалха, Хүрээ, Хүрээ Хэлэнэннап Ерээдүй Ямар Хав?

Уялгал... Хинд хэлэннап юундэ ялдару бандалда орооб? Хин хэлээ Алданаан Угсаатан Тухайн Хэлэнүүдэй Худхажа, Бээс Бобоонхаар, Бултадаа Орол-тератури Хэлээ Шудалха, Хүрээ, Хүрээ Хэлэнэннап Ерээдүй Ямар Хав?

Хинд хэлэннап юундэ ялдару бандалда орооб? Хин хэлээ Алданаан Угсаатан Тухайн Хэлэнүүдэй Худхажа, Бээс Бобоонхаар, Бултадаа Орол-тератури Хэлээ Шудалха, Хүрээ, Хүрээ Хэлэнэннап Ерээдүй Ямар Хав?

Хинд хэлэннап юундэ ялдару бандалда орооб? Хин хэлээ Алданаан Угсаатан Тухайн Хэлэнүүдэй Худхажа, Бээс Бобоонхаар, Бултадаа Орол-тератури Хэлээ Шудалха, Хүрээ, Хүрээ Хэлэнэннап Ерээдүй Ямар Хав?

Хинд хэлэннап юундэ ялдару бандалда орооб? Хин хэлээ Алданаан Угсаатан Тухайн Хэлэнүүдэй Худхажа, Бээс Бобоонхаар, Бултадаа Орол-тератури Хэлээ Шудалха, Хүрээ, Хүрээ Хэлэнэннап Ерээдүй Ямар Хав?

Хинд хэлэннап юундэ ялдару бандалда орооб? Хин хэлээ Алданаан Угсаатан Тухайн Хэлэнүүдэй Худхажа, Бээс Бобоонхаар, Бултадаа Орол-тератури Хэлээ Шудалха, Хүрээ, Хүрээ Хэлэнэннап Ерээдүй Ямар Хав?

Хинд хэлэннап юундэ ялдару бандалда орооб? Хин хэлээ Алданаан Угсаатан Тухайн Хэлэнүүдэй Худхажа, Бээс Бобоонхаар, Бултадаа Орол-тератури Хэлээ Шудалха, Хүрээ, Хүрээ Хэлэнэннап Ерээдүй Ямар Хав?

Хинд хэлэннап юундэ ялдару бандалда орооб? Хин хэлээ Алданаан Угсаатан Тухайн Хэлэнүүдэй Худхажа, Бээс Бобоонхаар, Бултадаа Орол-тератури Хэлээ Шудалха, Хүрээ, Хүрээ Хэлэнэннап Ерээдүй Ямар Хав?

Хинд хэлэннап юундэ ялдару бандалда орооб? Хин хэлээ Алданаан Угсаатан Тухайн Хэлэнүүдэй Худхажа, Бээс Бобоонхаар, Бултадаа Орол-тератури Хэлээ Шудалха, Хүрээ, Хүрээ Хэлэнэннап Ерээдүй Ямар Хав?

«САГААН ДАРА ЭХЫН ЭНЭЭ БХИЛЭЛ»

Нигэжэ уран зохиоор нэрлэгдэнэ үдэшдөө Буряад Республикын Уран зохиолшодой холбооний гэншүүд, Улаан-Үдэ хотын түбэй библиотекын (Ленинэй үйлсын, 17) худэл-мэрилэгшэд хүн зонине, уншагшадые мартын 5-да, үдэрэй 4 сагта ерэхынь уриша. Эхэнэрүүдэй уласхоорондын үдэртэ зориюулагданан энэ үдэш дээрэ мэдээжэ буряат уран зохиолшод, пөдүүд, ком-позиторнууд, дууша хабара гэжэ ханахаар, ойлогхоор лэ!

Буряадүүдэа болохо, республикын 2392 ород, татар гэхэ мэтын олодо үндэс ялтанай хүнүүд буряад хэлэе һайн мэдэбэр-дин гэхин халуугаар 875 хүншын буряад хэлэе түрэхин хэлэнай гээн байнал!

Энэл үдэ түрэхин хэлэе мэдэбэрүүдид гэдэг буряадүүдэй тоонь бүрил олон болохо, 60-аад мянган хүн болохо. Энэмай мүнөө өөһэдүүдэ республикануудтай болохоон бүхн ойрод-алтай гү, али хасас гэжэ мэтын арадүүдэй жишээр олон зон болохо. Тингээ иабашын, эдэмай бүхн буряадүүдэй ороодон 10-14 процентшын ха юм. Тингээ үдэш, өдэй эхэншын буряад хэлэе мэдэжэ аргагүй бай- башы, буряад хэлэндэ һай- нине хүсэжэ зон гэжэ этн- гэхээр.

Мүнөө үсын түүхэтэ ху- биллалтануудай сагта, манай үдэш ялтанай, асар түр- үрүмий буряад хэлээ ман- дуула шадаа һашы, эрээ- дүүдэ угсаата эхэ хэлэ- нэй һайн, «хүхэлгү» һуу- рин табидаха гэжэши. Үндэ- һэн соёлнай, угайнэй ёно заншалууд, саяна Балбар- хан ХХИ суун хульэй е соо буряадүүдэй тоо 2 милли- он болохо артай. Энэ ха- даа мүнөөнэй латыш, эстон гэхэ мэтын арадүүдөө хо- ёр дахин олон болохо. Олэ мэтэр бодомжолодо, нэгэ амин литератури хэ- лэсэ беримталан дагаад, ёно заншалаа, соёлоо һэр- гэнэ бүрхүүнэ угсаата үн- дэн арадайнгаа гэрлэтэ хуби залаа мүнхэлхые орол- долз гэхэ байһаб, хүндэтэ буряадүүд!

Ц. ДОРЖИН, түүхын багша, Улаан-Үдэ.

А. Тумаханы

Буряад нэрээ үргэжэ, буряад омогоор ябал. Бүдэ бурхандаа мургэжэ, Бөсдэ адис хүртэс. Бүхн хуби алаагаа Баран нэгдээд мандуула. Бүдэ-Бүдэ. Юрын зо- ной Бүдэ гэдэг хадан ав- тор зоной үгы хэрэгжэ.

Энэ дуун «Нэгдэл» эб- лэлий захилаар бэшгэдэни байна. Энэ дуу «Маттаал» ансамбль репертуартаа ороомлол, Сагаалганай кон- цертдэ дуулаха юм.

ДУУН
Харьялан урдаад Хэжэнгэм Халюуран долгинэ

Ханхынаа дуунай алла. Хамтын хүсэ нэгдүүлнэ. Балмыс АСАЛХАНОВА, ажалай ветеран, пенсио- нер, Хэжэнгын арадай хоорон дуушан, 1959 ондо Москва болон Буряад- дай искусство болон литератури декадада хабаадагша.

Эрдэни Дугаров

ДУУН
Харьялан урдаад Хэжэнгэм Халюуран долгинэ

Ханхынаа дуунай алла. Хамтын хүсэ нэгдүүлнэ. Балмыс АСАЛХАНОВА, ажалай ветеран, пенсио- нер, Хэжэнгын арадай хоорон дуушан, 1959 ондо Москва болон Буряад- дай искусство болон литератури декадада хабаадагша.

С. БАЛДУЕВАП фото.

«ЧИНГИС ХААНАЙ НЮУСА»

Учиргалтаа хоёрхэ үгөө. Библиотекын худэлмэри- лэгшэдэй, уншагшадэй хэлэ- нэй ёноор нүүдэй үедэ бэ- шгэдэни Ш. Р. Цыденпано- вай «Чингис хаан», «Мүнхэ- нэй элэрин хүснэ доо», «Уу- лан» гэсэн номууд үндэр сэтгэлтэдэ хүрөө.

Учиргалтаа хоёрхэ үгөө. Библиотекын худэлмэри- лэгшэдэй, уншагшадэй хэлэ- нэй ёноор нүүдэй үедэ бэ- шгэдэни Ш. Р. Цыденпано- вай «Чингис хаан», «Мүнхэ- нэй элэрин хүснэ доо», «Уу- лан» гэсэн номууд үндэр сэтгэлтэдэ хүрөө.

Ухибүүдтэ зориюулагданан онтохонүүднээ

ХЭНИНШЫЕ ХЭН ГЭШЭГҮЙ
Нэгэ сагта Нохой Гахай хоёр хүрээ иуулаа. Гай- халы алхансаа залуу, үдэ- лхэ гэжын хүчүүрэгтэ гэхээр бээлэй. Тингээ тэр нохой болохо, шорой шохёлдоо дарагаба. Нохойны хүршээ хара харнааар, залуура залуу- хуурһаар, байа тэрэйнээ ду- туугүй болошо.

Гаразын гара — торожо уна- маар шорой шохой, гэртшыс оро — хахага бүтөөрэй энэ гоолон болохоно хойр яла- хад, гарахын зоохиоо арта- гал, сээрлэе гэлдэжэ, ама хэлээрээ һахи-Балал боллодо- го: үлөө үгөөгүүр, улаан нараанаар эхилжэ гэжэ шилдэ- бэ. Үгдөөршын, улаан нара- наар Нохой Гахайна гаража, хэрэлсэнгэ тойрон хамажа эхилбэ. Хүршээ хүлээнэ, тэдэ

тэрэн гараха юм бэш. Дуу- дан хуасанды үзэбэ — үр- гүдэй Тингэээр залуунинь зу- ражэ хилбэ. Сугуулаа болон шорогой, хоюу аба- ханая хүнбэрөөд, хүршын- гөө гэжэ аралд хаяба. Тин- гээд, хэрэг бүтэб гэжэ гартэ ороод, нохой руугаа шурга- ба.

Цүгөө үгдөөншын, улаан на- ранаар Гахай гаража, гэрийн- гээ үбэр талыс сээрлэжэ эхилбэ. Нохойго хүлээнэ, тэдэ тэрэн гараха юм бэш. Шангаар хуурһаа гэжэ дуу- дадыше үзэбэ — үрүгэй. Ула- ныгүгэй Гахай залуун хүр- бэ. Арагхан сугуулан шоройгоо хоюу абаашаха ядал- дад, хүршынгөө гэжэ аралд хаяба. Бөмшынэ хунташба даа гэжэр, тэрэ гэртэ орожо унташаба.

Нэгэ үгдөөнэй улаан на- раар нохойдан, одоол хэлэни-

үлэн хоохон гэлдэнэ мэхээлэ, эрьсэд иууза иуубэ. Харха- даны, нэгэ хүн эржэ абаба. Хүбүүн тэрэни танжархиба: хоюу оройн нотог нугаар худ- гай хэжэ суурхалан худгай- шан байба. Хүбүүн хасархай ханирхай үмдэ саха хоороо түргээн тайлаад, шулуун до- ро ноужархиба. Тингээд тэрэ уй-хай боложо эхилбэ.

Учиргалтаа хоёрхэ үгөө. Библиотекын худэлмэри- лэгшэдэй, уншагшадэй хэлэ- нэй ёноор нүүдэй үедэ бэ- шгэдэни Ш. Р. Цыденпано- вай «Чингис хаан», «Мүнхэ- нэй элэрин хүснэ доо», «Уу- лан» гэсэн номууд үндэр сэтгэлтэдэ хүрөө.

Учиргалтаа хоёрхэ үгөө. Библиотекын худэлмэри- лэгшэдэй, уншагшадэй хэлэ- нэй ёноор нүүдэй үедэ бэ- шгэдэни Ш. Р. Цыденпано- вай «Чингис хаан», «Мүнхэ- нэй элэрин хүснэ доо», «Уу- лан» гэсэн номууд үндэр сэтгэлтэдэ хүрөө.

